

TÜRKİYE'NİN
İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2022

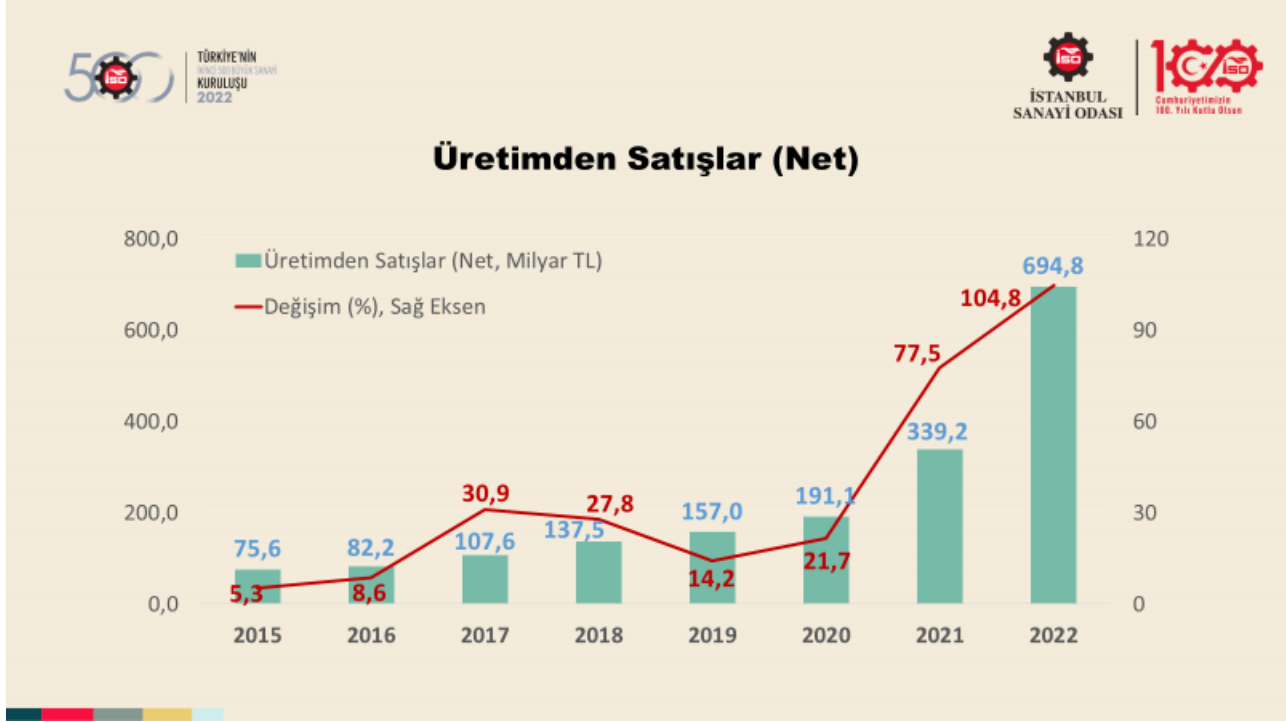
İSTANBUL SANAYİ ODASI “TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU-2022” ARAŞTIRMASI'NIN SONUÇLARINI AÇIKLADI

31 Ekim 2023

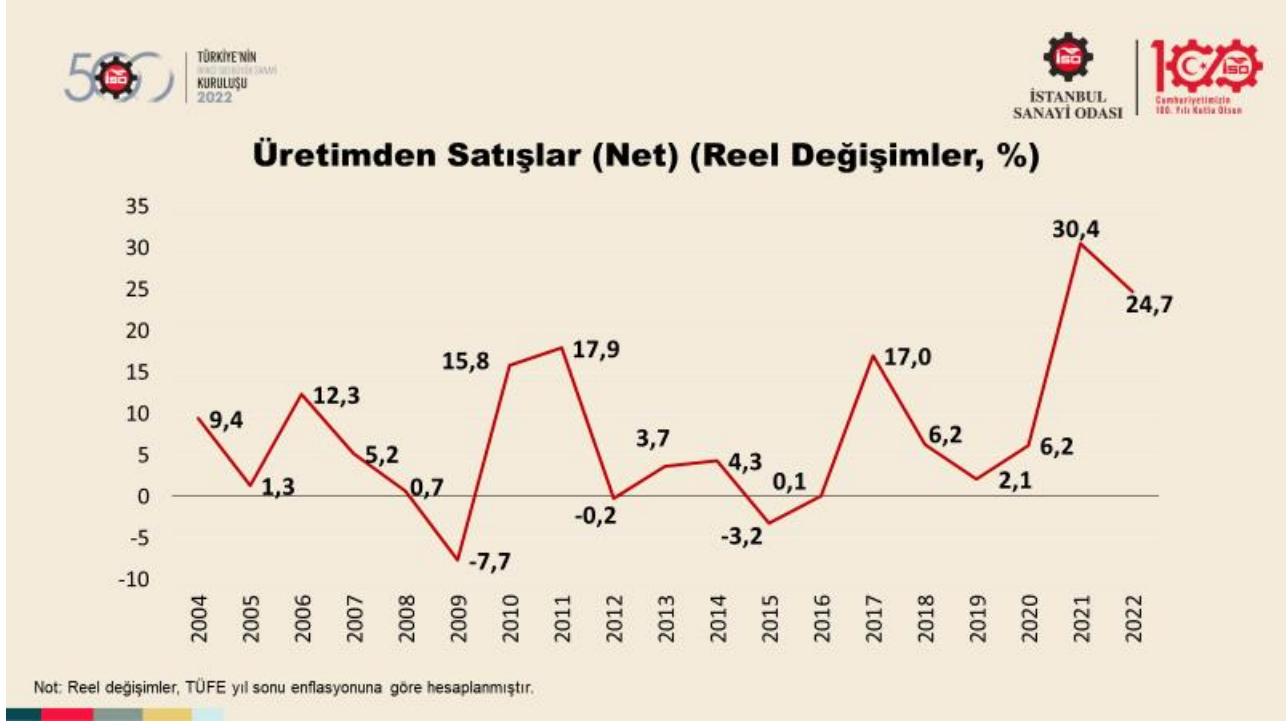
İstanbul Sanayi Odası (İSO), Eylül ayında açıkladığı “İSO Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2022” araştırmasının ardından, 500 Büyük şirketlerine nazaran daha küçük ve orta ölçekli kuruluşları kapsayan “İSO Türkiye’nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2022” (İSO İkinci 500) araştırmasının sonuçlarını da bugün açıkladı.

İSO İkinci 500 araştırması, 2022 yılı verileri ile de küçük ve orta ölçekli kuruluşların performansı açısından önemli sonuçlar ortaya koydu.

2022 yılında sanayi sektörü başta Rusya-Ukrayna Savaşı, yükselen enflasyon, finansal koşullarda sıkılaşma gibi önemli gelişmelerin yaşandığı ve bunlara bağlı olarak yılın ikinci yarısında küresel büyüme ve ticaretin ivme kaybettiği bir ortamda faaliyet gösterdi. Dolayısıyla İSO İkinci 500’ün ekonomik ve finansal büyüklüklerini değerlendirirken bu gelişmeleri de göz önünde bulundurmakta yarar var.

Bu çerçevede İSO İkinci 500 sonuçlarına bakıldığında; 2022 yılında İSO İkinci 500'ün üretimden satışları yüzde 104,8 oranında artarak 339,2 milyar TL'den 694,8 milyar TL'ye çıktı. Bu yüksek oranlı artışta, güçlü iç talep ve ihracat artışının yanı sıra enflasyon ve döviz kurlarındaki yükseliş belirleyici rol oynadı.

İSO İkinci 500'ün üretimden satışlarındaki değişimler, yıl sonu TÜFE enflasyonundan arındırılarak incelendiğinde; 2022 yılında yüzde 24,7 ile oldukça güçlü bir reel artış yaşandığı görüldü. Ancak bu artış, 2021'deki yüzde 30,4'lük artışın altında kaldı.

Reel değişimler hesaplanırken son yıllarda olduğu gibi yine yıl sonu TÜFE enflasyonu kullanıldı. Ancak 2022 sonunda TÜFE enflasyonu yüzde 64,27 iken ÜFE enflasyonu yüzde 97,72 düzeyinde gerçekleşmişti.

Bu noktada sanayicinin ekonomik gerçeklerini yansıtan asıl enflasyonun ÜFE olduğunu hatırlatarak, ÜFE'nin çok daha hızlı arttığını ve tüketici enflasyonu ile arasındaki makasın oldukça geniş olduğunu vurgulamak gerekiyor. Nitekim yıl sonu ÜFE enflasyonu kullanıldığında, üretimden satışlardaki reel artış yüzde 3,6'ya iniyor.

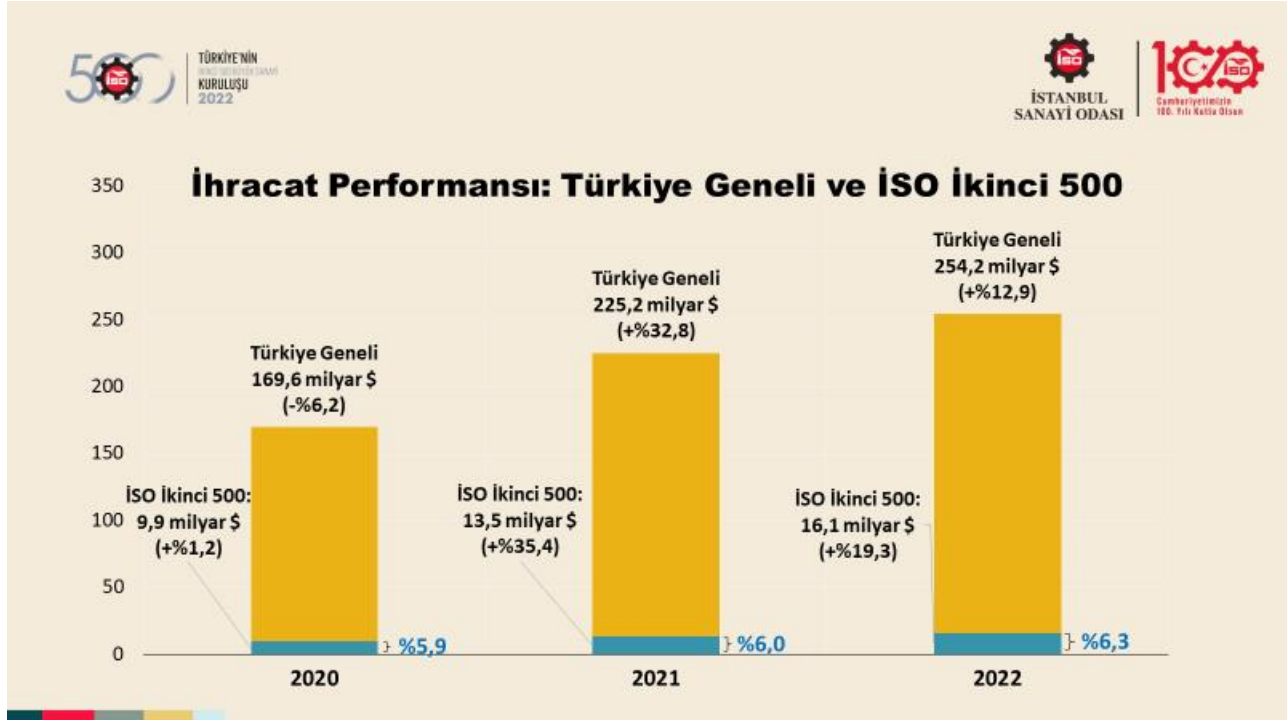

İSO İkinci 500'ün en büyük üç şirketi

Üretimden satışlar baz alınarak yapılan 2022 yılı İSO İkinci 500 sıralamasına göre Şirikçioğlu İplik ve Denim 2 milyar 54 milyon TL ile ilk sırayı aldı. Onu 2 milyar 51 milyon TL ile Safa Tarım takip ederken Erdoğanlar Alüminyum 2 milyar 47 milyon TL ile üçüncü oldu.

2022 yılı İSO İkinci 500 sıralamasına üretimden satışları 2 milyar 54 milyon TL ile 886 milyon TL arasında kalan şirketler girebildi. İSO İkinci 500'ün 2021 yılı listesinde yer alan şirketlerin üretimden satışları ise 980 milyon TL ile 444 milyon TL bandında gerçekleşmişti.

İSO İkinci 500'ün bu yılki listesine 125 yeni sanayi kuruluşu girdi. Bunlardan 51 tanesi İSO 500'den İSO İkinci 500'e düşen şirketlerden oluştu. Listeye geçen seneki İSO 1000 dışından giren yeni firma sayısı 74 olurken, 2021 yılının İSO İkinci 500 listesinden İSO 500'e çıkan firma sayısı ise 50 olarak gerçekleşti.

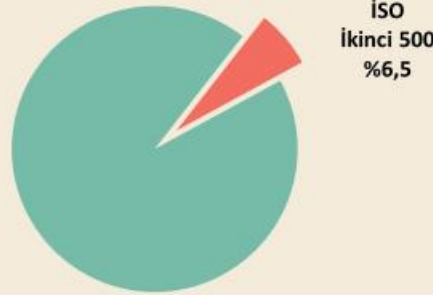
2022 yılında zayıflayan küresel büyüme dinamiklerine rağmen Türkiye'nin ihracatı yüzde 12,9 oranında artarak 254,2 milyar dolara yükseldi. Aynı yılda İSO İkinci 500'ün ihracatı da yüzde 19,3 artarak 16,1 milyar dolara çıktı ve tarihsel olarak rekor düzeye ulaştı.

İSO İkinci 500'ün ihracat artış hızı, Türkiye ve İSO 500'ün üzerinde gerçekleşti. Bu durum, nispeten daha küçük ve orta ölçekli kuruluşların dış pazarlara açılma başarısını göstermesi açısından oldukça önemli.

İSO İkinci 500'ün Türkiye Sanayi İçerisindeki Payı (%)

2022

Bu gelişmeler sonucunda İSO İkinci 500'ün Türkiye sanayi ihracatı içindeki payı 2022 yılında 0,3 puan artarak yüzde 6,2'den yüzde 6,5'e yükseldi.

Seçilmiş Temel Göstergeler

	2020		2021		2022		Değişim (%)		
	Tutar (Milyon TL)	Pay (%)	Tutar (Milyon TL)	Pay (%)	Tutar (Milyon TL)	Pay (%)	2020/2019	2021/2020	2022/2021
Üretimden Satışlar (Net)	191.096	86,8	339.220	88,2	694.807	87,2	21,7	77,5	104,8
Faaliyet Karı (Zararı)	28.793	13,1	52.578	13,7	100.407	12,6	71,1	82,6	91,0
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar (EBITDA)	34.167	15,5	63.677	16,6	121.082	15,2	55,9	86,4	90,2
Dönem Karı (Zararı) (V.Ö.)	20.070	9,1	37.700	9,8	74.733	9,4	90,2	87,8	98,2

Not: Paylar, net satışlara göre hesaplanmıştır.

2022 yılında İSO İkinci 500, satış performansının yanı sıra karlılıkta da başarılı bir yıl geçirmiş gözüküyor.

Söz konusu yılda İSO İkinci 500'ün faaliyet karı yüzde 91 oranında artarak 52,6 milyar liradan 100,4 milyar liraya çıktı. Buna karşılık aynı dönemde faaliyet karlılığı oranı 1,1 puan düşüşle yüzde 13,7'den yüzde 12,6'ya geriledi.

Benzer şekilde faiz, amortisman ve vergi öncesi kar büyüklüğü de yüzde 90,2'lik artışla 63,7 milyar liradan 121,1 milyar liraya ulaştı. Bu artışa rağmen FAVÖK karlılığı oranı 1,4 puan azalarak yüzde 16,6'dan yüzde 15,2'ye düştü.

Vergi öncesi kar ve zarar toplamı ise yüzde 98,2 artarak 37,7 milyar liradan 74,7 milyar liraya yükseldi. Ancak satış karlılığı oranı 0,4 puan düşüşle yüzde 9,8'den yüzde 9,4'e indi.

Tüm bu gelişmeler karlılık rasyolarında bir önceki yıla göre kısmen daha düşük bir performansa işaret ediyor. Yine de yüksek enflasyon ortamı ve kurların etkisiyle maliyetlerin hızla arttığı bir yılda kar-zarar dengesinin başarılı olarak yönetilebildiği görülüyor.

TÜRKİYE'NİN
İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2022

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

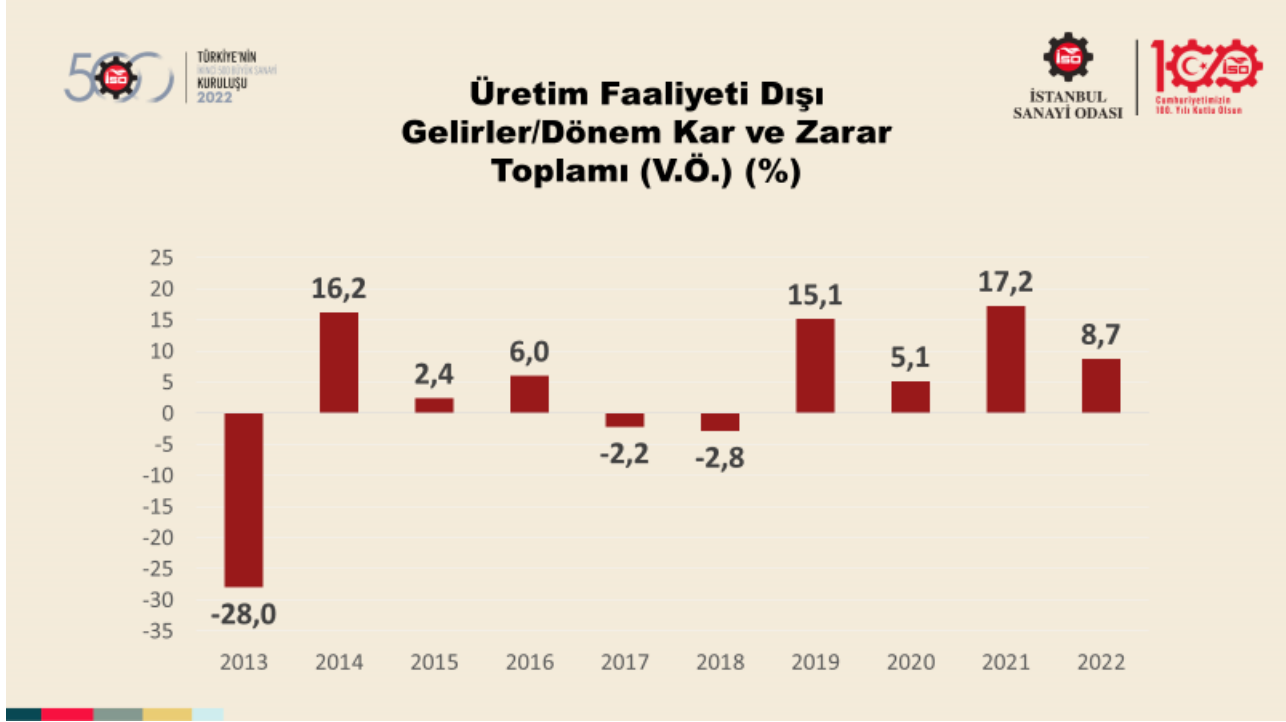
100. YIL
100. YIL KURULUŞU

Karlılık Göstergeleri

	Tutar (Milyon TL)		Değişim (%)	Net Satışlara Göre Pay (%)	
	2021	2022		2021	2022
Faaliyet Karı	52.578	100.407	91,0	13,7	12,6
+ Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Karlar	76.470	70.040	-8,4	19,9	8,8
<i>Kambiyo Karları</i>	69.791	57.012	-18,3	18,2	7,2
<i>Diğer</i>	6.679	13.028	95,1	1,7	1,6
- Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar	69.972	63.510	-9,2	18,2	8,0
<i>Kambiyo Zararları</i>	66.787	57.868	-13,4	17,4	7,3
<i>Diğer</i>	3.185	5.642	77,2	0,8	0,7
Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net)	6.498	6.530	0,5	1,7	0,8
<i>Net Kambiyo Karları</i>	3.004	-856	-	0,8	-0,1
<i>Diğer</i>	3.494	7.386	111,4	0,9	0,9
Finansman Öncesi Kar	59.075	106.937	81,0	15,4	13,4
Finansman Giderleri	20.088	32.294	60,8	5,2	4,1
Dönem Karı (Zararı) (V.Ö.)	37.700	74.733	98,2	9,8	9,4

2022 yılında İSO İkinci 500'de diğer faaliyetlerden olağan gelir ve karlar 70 milyar TL iken, diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararlar 63,5 milyar TL olarak gerçekleşti.

Bu iki kalem arasındaki fark alındığında, İSO İkinci 500'ün 6,5 milyar TL'lik üretim faaliyeti dışı gelir elde ettiği ve bu kalemin bir önceki yıla göre sadece binde 5 oranında arttığı görülüyor. Özellikle net kambiyo gelirlerinin negatif gerçekleşmesi dikkat çekiyor.

2022'de üretim faaliyeti dışı gelirlerin karlılığa katkısı bir hayli azalmış gözüküyor. Üretim faaliyeti dışı gelirlerin dönem kar ve zarar toplamı içindeki payı 2021'de yüzde 17,2 iken 2022'de yüzde 8,7'ye gerilemiş durumda. Her ne kadar yılların kendine özgü koşulları nedeniyle farklı eğilimler yaşansa da 2022 yılında sanayicinin daha fazla esas faaliyetlerine odaklandığı ve karını gerçek işinden elde ettiği görülüyor.

Finansman Giderleri/Faaliyet Karı

	Tutar (Milyon TL)			Değişim (%)		
	2020	2021	2022	2020/2019	2021/2020	2022/2021
Finansman Giderleri (Milyon TL)	9.371	20.088	32.294	17,3	114,4	60,8
Faaliyet Karı (Zararı) (Milyon TL)	28.793	52.578	100.407	71,1	82,6	91,0
Finansman Giderleri/Faaliyet Karı (%)	32,5	38,2	32,2	-	-	-

Finansman giderleri, sanayi kuruluşlarının karlılıklarında temel belirleyicilerden biri olmayı 2022 yılında da sürdürdü. İSO İkinci 500'ün finansman giderleri yüzde 60,8 oranında artarak 32,3 milyar TL'ye yükseldi.

Diğer taraftan, aynı yılda faaliyet karı artışının daha yüksek gerçekleşmesinin de etkisiyle finansman giderlerinin faaliyet karına oranı, 2021'de yüzde 38,2 iken 2022'de 6 puan düşüşle yüzde 32,2'ye geriledi.

Finansman giderlerinin karlılık üzerindeki baskısının hafiflemesi olumlu bir gelişme olmakla birlikte 2022'deki düşük faiz ortamının yanı sıra kredi kullanımını sıkı şartlara bağlayan düzenlemelerin de burada etkili olduğu görülüyor.

Ancak günümüzde faiz ve krediye erişim koşullarının o döneme kıyasla belirgin bir şekilde sıkılaşmış olması, finansman giderlerinin faaliyet karına oranındaki göreceli iyileşmenin sürdürülebilirliğini tartışmalı hale getiriyor.

Bilanço Göstergeleri						
	Tutar (Milyon TL)			Değişim (%)		
	2020	2021	2022	2020/2019	2021/2020	2022/2021
Dönen Varlıklar	142.356	263.975	419.182	34,6	85,4	58,8
Duran Varlıklar	71.992	126.353	237.357	19,0	75,5	87,9
Aktif Toplamı	214.348	390.328	656.539	28,9	82,1	68,2
Toplam Borçlar	130.412	243.800	363.038	33,5	86,9	48,9
Özkaynak	83.935	146.529	293.501	22,3	74,6	100,3

Firmaların varlık ve kaynak yapısındaki gelişmeler incelendiğinde; 2022 yılında İSO İkinci 500'ün bilanço büyümesinin yüzde 68,2 olduğu görülüyor.

Bu büyümenin kaynağında yüzde 100,3 artan özkaynaklar yer alırken, borçlardaki artış yüzde 48,9 ile daha sınırlı gerçekleşmiş durumda. Söz konusu veriler, geçmiş yıllardan farklı olarak aktiflerdeki büyümenin borçlanmadan ziyade özkaynak yoluyla finanse edildiğine işaret ediyor.

Diğer taraftan duran varlıklar yeniden değerlendirme uygulamasının da katkısıyla yüzde 87,9 büyürken, dönen varlıklardaki artış yüzde 58,8 ile daha düşük gerçekleşmiş durumda.

İSO İkinci 500'ün borç/özkaynak ilişkisine bakıldığında, uzun bir aranın ardından firmaların kaynak yapısında görece bir iyileşme söz konusu.

2022 yılında İSO İkinci 500'de borçların payı yüzde 62,5'ten yüzde 55,3'e gerilerken; özkaynakların payı yüzde 37,5'ten yüzde 44,7'ye çıkmış durumda.

Bu iyileşmede, karlılığın sürdürülebilmesinin yanı sıra sınırlanan borçlanma ve yeniden değerlendirme uygulamasının etkisi belirleyici olmuş gözüküyor.

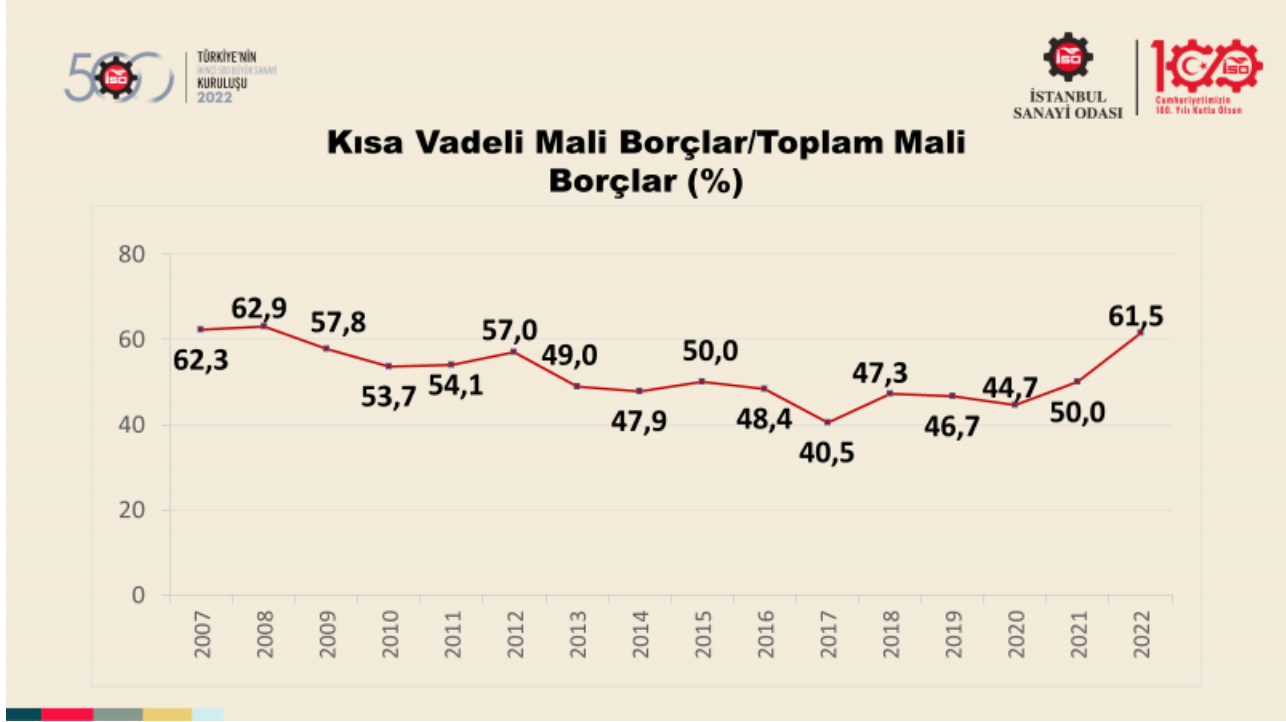
Mali ve Diğer Borçlar

	Tutar (Milyon TL)			Değişim (%)		
	2020	2021	2022	2020/2019	2021/2020	2022/2021
Toplam Borçlar	130.412	243.800	363.038	33,5	86,9	48,9
Mali Borçlar	75.118	132.130	182.580	36,1	75,9	38,2
-Kısa Vadeli Mali Borçlar	33.576	66.055	112.329	30,3	96,7	70,1
-Uzun Vadeli Mali Borçlar	41.541	66.076	70.251	41,1	59,1	6,3
Diğer Borçlar	55.295	111.669	180.458	30,1	102,0	61,6
-Kısa Vadeli Diğer Borçlar	51.353	101.949	159.215	32,1	98,5	56,2
-Uzun Vadeli Diğer Borçlar	3.942	9.720	21.242	8,5	146,6	118,6

2022 yılında mali borçlar yüzde 38,2 oranında artarken diğer borçlardaki artış yüzde 61,6 ile daha yüksek gerçekleşti. Böylece mali borçların toplam borçlar içindeki payı yüzde 54,2'den yüzde 50,3'e inerken, diğer borçların payı yüzde 45,8'den yüzde 49,7'ye yükseldi. 2021'in ardından 2022'de de faaliyetlerin finansmanında ticari borçlar mali borçlardan daha fazla kullanıldı.

Ticari borç kullanımının artması, firmaların kaynak ihtiyacını finans kuruluşlarının dışında, kendi içlerinde borçlanarak çözmeye çalıştıklarını gösteriyor. Ekonominin yavaşladığı bir dönemde bu borç döngüsüne girilmesi, reel sektörü en çok zorlayan konulardan biri olabilir. Zira bu durum, önümüzdeki günlerde sektörler arasındaki değer zincirlerinde kırılmaya neden olabilecek önemli bir risk.

Borçların vadelerine göre gelişiminde ise kısa vadeli mali borçlardaki artış yüzde 70,1 ile uzun vadeli mali borçlardaki yüzde 6,3'lük artışın oldukça üzerinde gerçekleşti.

Bu sürecin en somut yansıması, kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payında ortaya çıktı. 2021'in ardından 2022'de artışını sürdüren bu oran, yüzde 61,5 ile 2008 sonrası dönemin en yüksek düzeyine ulaştı.

Bu artışta, negatif faiz ortamının yanı sıra yeni kredi düzenlemelerinin uzun vadeli kredilere erişimi zorlaştırırken kısa vadeli kredi kullanımını özendirilmesi etkili oldu. Yüksek faiz ortamında firmaların bu durumdan çok daha olumsuz etkileneceği açık.

Devreden KDV

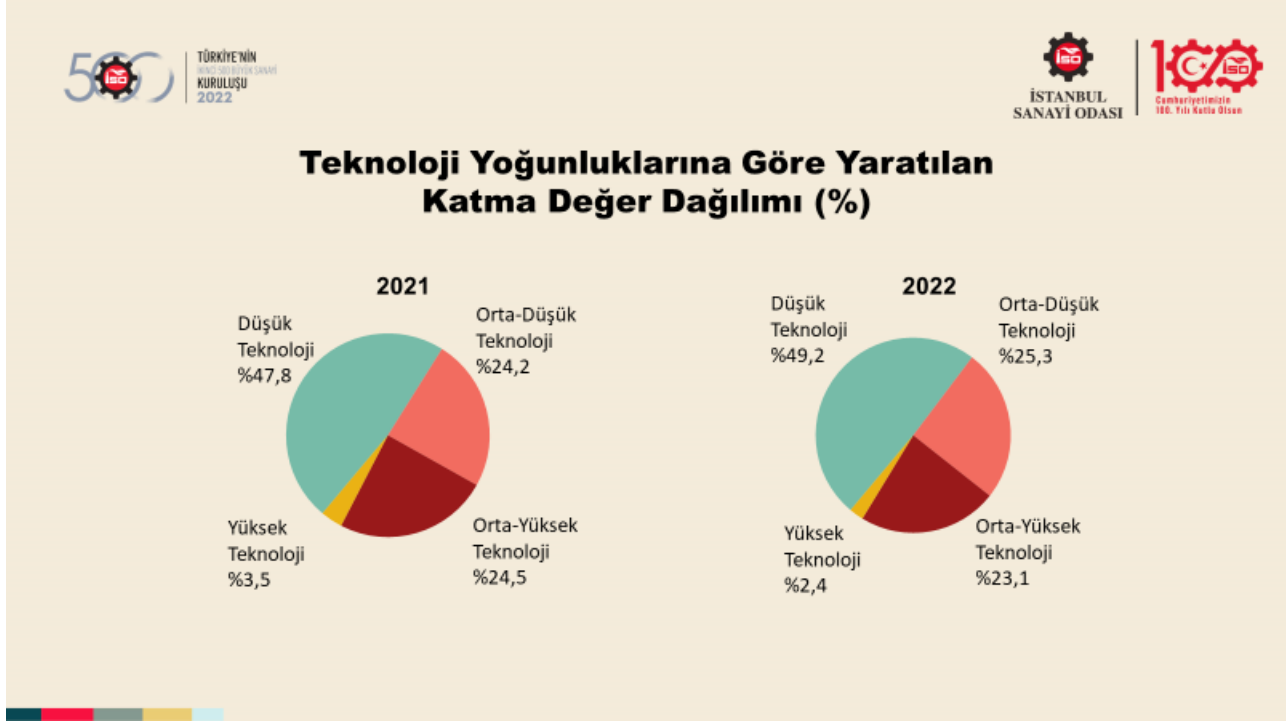
	Tutar (Milyon TL)			Değişim (%)		
	2020	2021	2022	2020/2019	2021/2020	2022/2021
Devreden KDV	2.504	5.149	8.891	31,0	105,6	72,7

Sanayicilerin son yıllarda makul bir çözüm bulunmasını beklediği konulardan biri olan devreden KDV alacakları, gerek İSO 500 gerekse İSO İkinci 500 şirketleri için ciddi bir sorun olmayı sürdürüyor.

Hatırlanacağı üzere bu yük İSO 500 için 2022 yılında yüzde 107 artışla 49 milyar TL'ye yaklaşmıştı. İSO İkinci 500'de ise devreden KDV bir önceki yıla göre yüzde 72,7 oranında artarak 8,9 milyar TL'ye yükseldi.

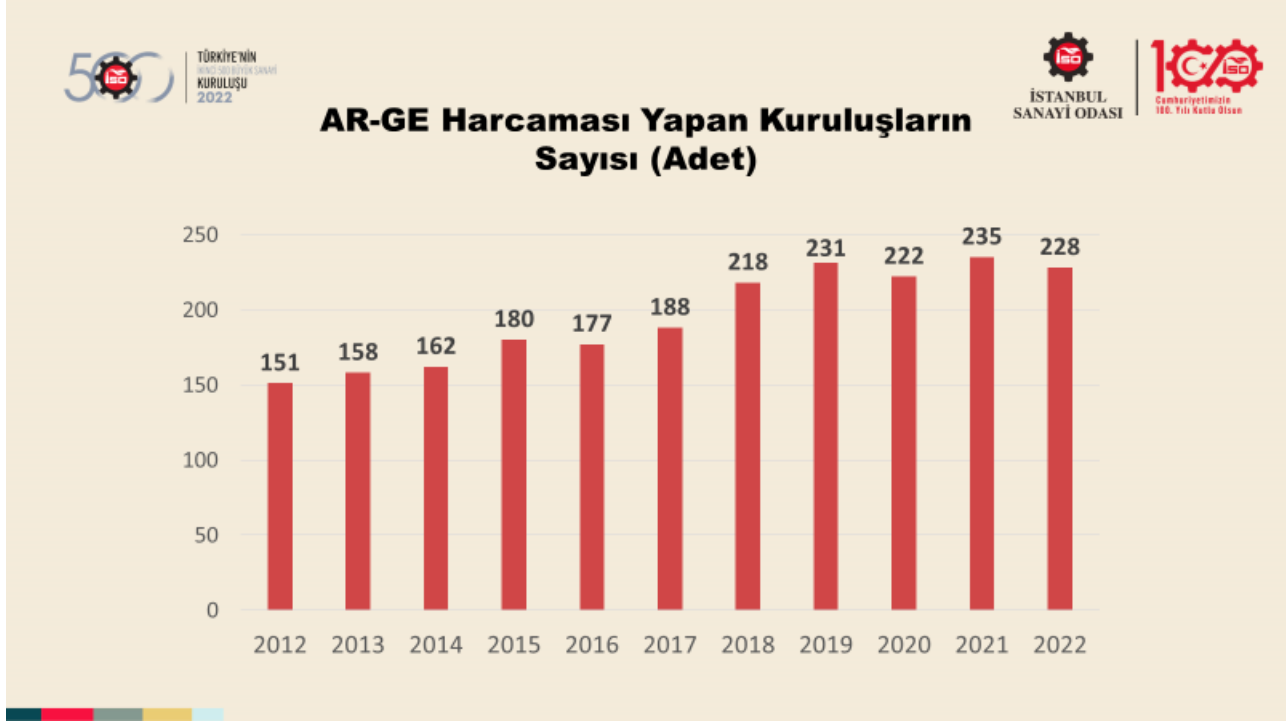
Bu gelişmeler sanayi kuruluşlarının sıfır faiz ve sonsuz vade ile devlete borç vermesi anlamına gelen devreden KDV sorununun azalmak yerine daha da arttığını gösterirken enflasyondaki yüksek seyrin de sorunu derinleştirdiği görülüyor.

İstanbul Sanayi Odası, bu konuda sanayiciyi rahatlatacak bir çözüm olarak devreden KDV alacaklarının banka teminatı haline getirilmesi ve özellikle Eximbank kredilerine dönük bir teminat aracına dönüştürülmesini uzun bir süredir savunmaktadır.

İSO İkinci 500'ün dikkat çeken bir başka göstergesi de teknoloji yoğunluklarına göre yaratılan katma değer dağılımı. Bu verilere bakıldığında; en yüksek payı yüzde 49,2 ile yine düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerin aldığı ve bu grubun payını geçen yıla göre 1,4 puan artırdığı görülüyor. Benzer şekilde orta-düşük teknolojilerin payı 1,1 puan artarak yüzde 25,3'e yükselmiş durumda.

Buna karşılık orta-yüksek teknolojilerin payı 1,4 puan düşüşle yüzde 23,1'e; yüksek teknolojilerin payı ise 1,1 puan düşüşle yüzde 3,5'ten yüzde 2,4'e geriliyor. Bu veriler, kuruluşlarımızın teknoloji yoğunluğu alanında belirli bir eşiği aşmakta zorlandığını ortaya koyuyor. Ayrıca ölçüm yapılan son 10 yılda önemli bir değişimin yaşanmaması da bu alanda yapısal bir dönüşümden ne kadar uzak olduğumuzu gösteriyor.

Sanayi kesiminin rekabetçiliği için AR-GE faaliyetleri hayati önem taşıyor. İSO İkinci 500'de AR-GE yapan kuruluş sayısı, 2021'de en yüksek seviyesine ulaştıktan sonra 2022'de 7 adet azalarak 228'e gerilemiş bulunuyor. Ancak bu sayının şimdiye kadarki üçüncü en yüksek seviyede olduğu da gözden kaçırılmamalı.

AR-GE Harcamaları

	Anket Verileri			
	2019	2020	2021	2022
AR-GE Harcamaları (Milyon TL)	721,2	875,0	1.310,3	2.771,9
AR-GE Harcamaları/Üretimden Satışlar (%)	0,46	0,46	0,39	0,40

AR-GE yapan firma sayısındaki azalışa rağmen 2022 yılında İSO İkinci 500'ün AR-GE harcamaları anket verileri ile 2,8 milyar TL'ye yaklaştı. Bu rakam, 2021 yılındaki 1,3 milyar TL'lik harcama tutarına göre yüzde 111,5'lik artışa işaret ediyor. Buna rağmen AR-GE harcamalarının üretimden satışlara oranla binde 4'ler düzeyinde yatay seyrettiği görülüyor.

TÜRKİYE'NİN
İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2022

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

Çemberlitaş'ta
100. Yılı Kutlu Olsun

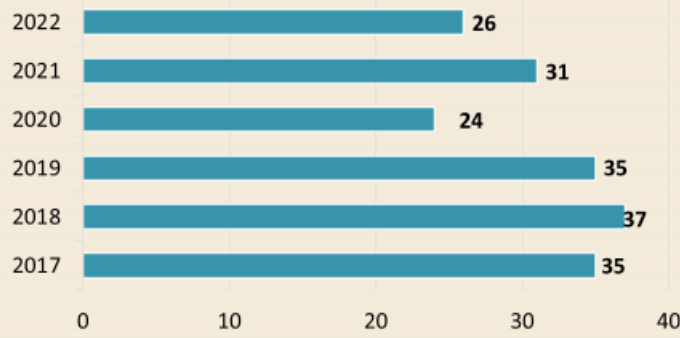
Çalışan Sayısı ile Ödenen Maaş ve Ücretler

	2020	2021	2022	Değişim (%)		
				2020/2019	2021/2020	2022/2021
Çalışan Sayısı (Kişi)	248.485	260.959	261.259	4,6	5,0	0,1
Ödenen Maaş ve Ücretler (Milyon TL)	18.806	26.147	46.004	10,6	39,0	75,9

İSO İkinci 500'ün istihdamı 2022 yılında binde 1 artışla 261 bin kişiye ulaştı. Aynı yılda ödenen maaş ve ücretlerdeki artış ise yüzde 75,9 olarak gerçekleşti.

Halka Açık Kuruluşlar Sayısı (Adet)

Not: Halka açıklık payları, kuruluşların ankette beyan etmiş oldukları bilgilere dayanmaktadır.

İSO İkinci 500'de halka açık kuruluşların sayısı 2022 yılında bir önceki yıla göre 5 adet azalarak 26'ya geriledi. Verinin toplanmaya başladığı 2017'de 35, 2018'de 37, 2019'da 35, 2020'de 24, 2021'de 31 olan halka açık kuruluş sayısı aradan geçen beş yılda bir miktar düşüş gösterdi.

Halka açılmalar, sermayenin tabana yayılması ve şirketlerin bir finansman enstrümanı olarak kullanması açısından oldukça önemli. Ancak halka açık kuruluşlar sayısının seyri, henüz çok az sayıda şirketin bu yöntemi kullandığını gösteriyor. Diğer taraftan 2022 yılında halka açılmalarda yaşanan önemli artışa rağmen bunun İSO İkinci 500'e yansımaması dikkat çekici.

Coğrafi Dağılım (Bağlı Bulunduğu Oda Bilgisine Göre)

Bağlı Bulunduğu Oda	Kuruluş Sayısı						
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
İstanbul Sanayi Odası	166	157	156	151	141	132	142
Ege Bölgesi Sanayi Odası	40	40	41	38	40	45	39
Kocaeli Sanayi Odası	32	39	38	37	40	34	39
Gaziantep Sanayi Odası	32	33	33	35	38	38	35
Bursa Ticaret ve Sanayi Odası	30	30	25	28	29	32	34
Konya Sanayi Odası	12	16	15	15	14	14	16
Kayseri Sanayi Odası	16	14	12	13	12	13	15
Adana Sanayi Odası	10	13	14	12	15	16	15
Kahramanmaraş Ticaret ve Sanayi Odası	14	16	17	15	17	13	14
Ankara Sanayi Odası	21	19	20	24	20	18	12
Denizli Sanayi Odası	13	12	11	8	11	11	11
Çerkezköy Ticaret ve Sanayi Odası	8	7	8	9	6	8	10
Balıkesir Sanayi Odası	9	7	7	6	4	6	7
Manisa Ticaret ve Sanayi Odası	7	9	6	9	9	8	7
Çorlu Ticaret ve Sanayi Odası	7	7	5	4	5	4	7
Samsun Ticaret ve Sanayi Odası	4	3	8	9	7	6	6
Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası	6	4	4	6	6	5	5
Mersin Ticaret ve Sanayi Odası	2	3	1	3	6	4	5
Diğer Odalar	71	71	79	78	80	93	81

İSO İkinci 500'de yer alan kuruluşlar bağlı olduğu oda bilgilerine göre sıralandığında, yıllar itibarıyla sanayideki Anadolu ağırlığının artmakta olduğu ve Türkiye'deki dağılımının daha dengeli bir gelişim göstermeye başladığı dikkat çekiyor.

Son yıllarda sayısal olarak düşüş göstermesine karşın, İstanbul Sanayi Odası 142 şirket ile halen en büyük paya sahip. İstanbul Sanayi Odası'na üye kuruluşların sayısı 2022 yılında 10 adet artmış gözüküyor. İstanbul'u 39'ar şirket ile Ege Bölgesi Sanayi Odası ve Kocaeli Sanayi Odası izlerken, Gaziantep 35, Bursa 34, Konya 16 şirket ile üst sıralarda yer alıyor.

Sektörel Dağılım (İSO'nun 10'lu Sektör Tanımına Göre)

	Kuruluş Sayısı							Üretimden Net Satışlar (Pay, %)	
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2021	2022
Gıda Ürünleri Sanayii	95	107	101	97	90	91	94	18,3	18,8
Tekstil Ürünleri Sanayii	81	82	85	86	86	81	85	15,4	16,3
Ana Metaller ve Makine İmalat Sanayii	60	57	63	61	65	71	73	13,9	15,1
Kimyasal Ürünler, Plastik ve Kauçuk Ürünleri Sanayii	66	65	60	65	72	68	71	13,9	14,2
Kara, Deniz Taşıtları ve Yan Sanayii	30	32	33	38	44	39	38	7,9	7,5
Elektrikli Teçhizat ve Elektronik Ürünler Sanayii	35	31	28	32	29	38	37	7,5	7,5
Orman, Kağıt Ürünleri, Mobilya ve Basım Sanayii	39	36	36	37	36	37	35	7,7	6,9
Maden, Taş ve Toprak Ürünleri Sanayii	44	44	46	37	30	31	27	6,4	5,8
Metal Eşya Sanayii	20	15	22	21	21	25	23	5,1	4,5
Giyim Eşyaları Sanayii	30	31	26	26	27	19	17	4,0	3,5

Not: Sıralama, 2022 yılı üretimden satışlar paylarına göre yapılmıştır.

İSO İkinci 500'ün, İSO tarafından oluşturulmuş olan 10'lu sektör gruplandırmasına göre dağılımına bakıldığında, İSO İkinci 500 içerisinde yer alan firmaların yüzde 60'ından fazlasının 4 sektör grubunda toplandığı görülüyor.

Bunlar sırasıyla 94 firmayla "gıda ürünleri sanayi", 85 firmayla "tekstil ürünleri sanayi", 73 firmayla "ana metaller ve makine imalat sanayi" ve 71 firmayla "kimyasal ürünler, plastik ve kauçuk ürünleri sanayi" sektörleri.

Söz konusu dört sektör aynı zamanda 2022 yılı verilerine göre üretimden net satışların da yüzden 60'ından fazlasını gerçekleştiriyor ve bir önceki yıla göre üretimden satışlar içerisindeki paylarını da artırma başarısı göstermiş durumda.

İSO İkinci 500
2022 Yılı'nın 10 Büyük Sanayi Kuruluşu

2021 Sıra No	2022 Sıra No	Kuruluş	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
-	1	Şirikçioğlu İplik ve Denim İşletmeleri	2.053.946.746
105	2	Safa Tarım	2.050.939.253
158	3	Erdoğanlar Alüminyum	2.047.459.924
88	4	ABC Deterjan	2.040.135.170
290	5	Bor Billet Alüminyum	2.038.637.276
-	6	Niğdelioğlu Metal Döküm İnşaat	2.038.568.047
40	7	Özgüven Kablo	2.036.504.682
27	8	Kula Yağ ve Emek Yem	2.034.332.929
-	9	Yavuz Alüminyum	2.032.982.151
381	10	Noksel Çelik Boru	2.032.899.793

2022 yılı İSO İkinci 500 sıralamasında üretimden satışlar büyüklüğüne göre ilk 10 şirketin sıralaması tablodaki gibi gerçekleşti. Buna göre İSO İkinci 500'de ilk sırayı 2 milyar 54 milyon liraya yaklaşan üretimden satışlar tutarı ile "Şirikçioğlu İplik ve Denim İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş." aldı. Bu kuruluş 2021 yılında İSO 500'de 364. sırada yer alıyordu.

Bu firmanın hemen ardından ikinci sırada 2 milyar 51 milyon liralık üretimden satışları ile "Safa Tarım A.Ş." bulunuyor. Safa Tarım, 2021 yılında İSO İkinci 500 içerisinde 105. sıradaydı.

Üçüncü sırada yer alan kuruluş ise 2 milyar 47 milyon lira ile "Erdoğanlar Alüminyum San. ve Tic. A.Ş." oldu. Bu kuruluş da 2021 yılında İSO İkinci 500'de 158. sırada yer almıştı.